Проект:

О Б Щ И Н А С Е П Т Е М В Р И

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА ЗА 2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Настоящият Общински годишен план за младежта е разработен:

1. В изпълнение на Закона за младежта, който определя основните принципи, мерки, управление и финансиране на дейностите, осъществявани в изпълнение на държавната политика за младежта.

2. В съответствие с Националната стратегия за младежта (2021-2030 г.)**,** която разглежда младите българи като „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развиват своя собствен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.“

Общинският годишен план за младежта 2026 г. е разработен, следвайки специфичната характеристика на младите хора на община Септември, както и отчитайки местната социално-икономическа картина. В него се конкретизират приоритетите на общинската политика за младежта. Целта е създаването на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

Приоритети на дейностите за младите хора, са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на междукултурния и международен диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

В Общинския план за младежта са очертани всички дейности, инициативи и проекти на активните млади хора от общината.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ:

Настоящият план има за цел да подпомогне Община Септември при формулирането и успешното прилагане на младежки политики, чрез популяризирането на активното европейско гражданство на младите хора в общината и прилагането на дейности, допринасящи за социалната интеграция на младежите като част от местната общност, чрез дефиниране на техните проблеми и предизвикателства и генериране на конкретни действия за ефективното им разрешаване.

III. ПОДЦЕЛИ:

- ✓ Повишаване на активната гражданска позиция и мотивиране на младите хора за засилване участието им в местното самоуправление, чрез развитие на младежки политики;
- ✓ Популяризиране на доброволческия труд като форма на активна гражданска позиция и обществено полезна дейност;
- ✓ Приобщаване и интегриране на децата и младите хора в неравностойно положение, както и потребителите на социални услуги.

Планът за развитие на младежките дейности в община Септември е насочен:

- **Към младите хора в община Септември:**

Те са бъдещето, затова чрез анкети, разговори, дискусии и други форми на преки контакти да се проучат потребностите им, да се търсят и осъществяват начини за поощряване на техните идеи за да се стимулира младежката активност, да се подпомогне социалната реализация на младото поколение.

- **Към органите на местното управление:**

Решаването на проблеми, касаещи младите хора в общината да става от позицията на партньорство и сътрудничество с тях.

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА:

Дейностите в Плана са насочени и обхващат младите хора в община Септември на възраст между 15 и 29 години.

Сред младите хора се забелязва тенденция за нарастване на популярността и значението да бъдеш доброволец. Все повече младежи се включват като доброволци при организиране на събития и провеждане на благотворителни инициативи. По инициатива на младежите се провеждат акции за подпомагане на деца и младежи в неравностойно положение.

V. АНАЛИЗ КЪМ ПЛАНА ЗА МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ НА:

В условията на динамично развиващото се общество, настъпващите промени и засилващата се емиграция на млади хора в чужбина, на преден план излизат дейностите, които да мотивират младите хора да се образоват и реализират в България, да търсят и получават изява, да имат самочувствие на българи и европейци.

1. **<u>Структурата на младежите в община Септември се разпределя по следния начин:</u>**

ВЪЗРАСТ	ОБЩО БРОЙ	МЪЖЕ	ЖЕНИ
15 – 19 год.	1 515	800	715
20 - 24 год.	1 458	711	747
25 – 29 год.	1 378	721	657
ОБЩО:	**4 351**	**2 232**	**2 119**

Данните са предоставени от Национална база данни към 31.12.2025 г.

2. **<u>Формално и неформално учене:</u>**

Образованието се развива във всички направления - както в областта на формалното образование - в образователната система, така и в областта на неформалното образование и ученето през целия живот. Българското общество има традиционно високи образователни ценности. Въпреки трудностите през последните години, то се стреми да поддържа конкурентна европейска образователна система.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Пред образователната система в България стоят два големи проблема. Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици и незавършено основно образование, а вторият - с невъзможността за реализиране на пазара на

труда в България на високообразовани млади специалисти и оттук с мотивацията им да търсят професионална реализация извън страната.

През учебната **2025/2026 г.** на територията на община Септември функционират **2** начални училища, **6** основни училища, **1** обединено, **2** СУ/ средно училище/, **2** професионални гимназии.

Отделни ученици отсъстват от училище без да имат уважително основание. Причините за това са безотговорно отношение и липса на мотивация за ефективно участие в учебния процес от страна на учениците и родителите им.

Проблемът за задържане в училище на всички подлежащи на задължително обучение е сериозен. Много хора са намерили препитание в чужбина и са оставили на възрастните си родители грижата за учениците. Слабият контрол от една страна е причина за системно отсъствие от училище, но и за по-сериозни провинения.

В изпълнение на дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са създадени екипи за обхват. Членовете на екипите обхождат всички адреси на подадените деца и ученици. Своевременно се изготвят протоколи за физическо посещение на адрес.

Общинска администрация съставя актове по чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещето им кариерно развитие и професионалната реализация в живота.

По отношение на образователна политика, местното управление се стреми да осигурява качествено образование на младите хора като:

- ✓ Предприема мерки и провежда действия по превенция и ограничаване на отпадането от училище;
- ✓ Осигурява максимални условия за равен достъп на младите хора за образование;
- ✓ Поддържа и обновява сградния фонд на учебните и детските заведения, детски и спортни площадки, зони за отдих, посещавани от младежите;
- ✓ Осигурява допълнителна педагогическа работа с деца през ваканциите;
- ✓ Ограничаване на агресията сред младите хора;

Работата с деца с изявени дарби в свободното им време се осъществява в Центъра за подкрепа за личностно развитие - ДК гр. Септември. Успешно действащата културна инфраструктура дава добро поле за развитие и изява на младите хора. В различните творчески студия, школи, курсове, клубове и формации младежите имат възможността да се обучават и да развиват своите таланти, дарби и умения.

3. <u>Духовен живот и организация на свободното време:</u>

По отношение на повишаване качеството и достъпността на услугите и информацията в подкрепа на развитието на младите хора, принос имат читалищата, сдруженията, учебните заведения.

На територията на общината духовният живот е съсредоточен в **15** читалища - **3** в град Септември и **12** в селата. В читалищните състави участват много млади хора, които се изявяват във всички прояви от Културния календар на община Септември.

Основната им дейност е насочена към съхранението и разпространението на българската традиция и развитие на съвременното творчество и изкуство във всичките му форми. Библиотеките на народните читалища дават възможност на младежите и учениците в малките населени места да черпят информация от фондовете им и да се обогатяват. Основните цели на

народните читалища са насочени към социалната и образователна дейност в населеното място, където те осигуряват достъп до информация, чрез предоставяне на компютърни и интернет услуги; създаване и поддържане на електронни информационни мрежи; обхват и развитие на младежките дейности. В по-голяма част от народните читалища функционират любителски художествено-творчески формации, където най-активни са младежите и децата. Формациите се включват във фестивалите, съборите и празниците, посветени на любителското художествено творчество, традиционния фолклор и съвременното изкуство.

4. **<u>Спорт</u>**

На територията на община Септември има няколко спортни клуба:

1. ФК „Локомотив 1925 г.” гр. Септември
2. ФК „Вихър” гр. Ветрен
3. ФК „Зенит” с. Ветрен дол
4. ФК „Локомотив Септември” гр. Септември
5. ФК „Лозен” с. Лозен
6. ФК „Балкан” с. Варвара
7. ФК „Милеви скали” с. Семчиново
8. ФК „Ботев-2018“ с. Симеоновец
9. Спортен клуб „Мусаши” с. Карабунар

Съществуват и две туристически дружества – „Незабравка“ гр. Септември и „Милеви скали“ с. Семчиново.

Сред подрастващите се създава мотивация за системни спортни занимания. Провеждат се срещи между ученици по футбол, тенис на маса и др. На всички желаещи да спортуват е осигурен достъп до спортни площадки за фитнес на открито на територията на община Септември.

Всяка година на всички училища и детски градини по ПМС 46 се осигуряват средства за развитието на физкултурата и спорта.

5. **<u>Здравословен начин на живот на младите хора:</u>**

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора.
- Инициране на информационни кампании относно начина на хранене, и двигателния режим на младите хора.
- Подпомагане разработването на дейности по наркотични вещества, за противодействие на злоупотребата с тютюн, алкохол и наркотици.
- Разяснителна и превантивна дейност за опасността от болестите, предавани по полов път.
- Насърчаване на физическата активност на младежите.

През последните години се наблюдава повишаване на процента на младите хора, които са с наднормено тегло, което ще окаже негативно влияние върху тяхното здраве и активен живот през следващите години.

В здравни кабинети в детски градини и училища, медицинските специалисти работят съвместно с Регионална здравна инспекция (РЗИ) и оказват първа долекарска медицинска помощ на децата и учениците.

Ежегодно се изнасят лекции от здравни специалисти, относно здравословния начин на живот и хранене. В превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества се провеждат информационни кампании.

6. Заетост на младежите:

Ограничаването на младежката безработица и неактивност е една от основните задачи на Националния план за действие по заетостта.

Младежката безработица на територията на общината се обуславя от два фактора – младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по – големите градове и чужбина, а младите, живеещи на територията на общината, в по – голямата си част са ученици.

Регистрираните младежи в Дирекция „Бюро по труда" гр. Септември към 31.12.2025 г. са 92 младежи. Наблюдава се тенденция за намаляване на абсолютния брой на регистрираните младежи до 29 години – техния брой през годините е както следва : 2012 г. – 512; 2013 г.- 499; 2014 г. – 393; 2015 г. – 343; 2016 г. -241; 2017г. -181; 2018 г.-175; 2019 г.- 218; 2020 г.- 107; 2021 г.- 93; 2022 г.- 88; 2023г.-102; 2024-108; 2025-92.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

Национална програма «Активиране на неактивни лица». Основна цел на Програмата е активиране и включване на пазара на труда на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица и младежи до 29 г., които не работят, не учат и не са регистрирани в дирекции „Бюро по труда", и на безработни лица посредством индивидуално и групово прилагане на инструменти и услуги за привличането и мотивирането им да се регистрират в ДБТ и насърчаване на включването им в обучение и/или заетост, за 2026 г.-15 младежи.

Схема „Младежка заетост+". Целта на схемата е да се повиши конкурентноспособността на младежите чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение към работно място. За 2026 г. по схеми П"РЧР"ще бъдат устроени- 15 младежи.

В голяма част от програмите и мерките за обучение и заетост от Закона за насърчаване на заетостта, младежите до 29 години са първа приоритетна група. На Първичен пазар на труда през 2026 г. ще бъдат устроени 50 младежи до 29 години.

Основният проблем в малките общини и селските райони е високото ниво на дългосрочната безработица. Въпреки това е изключително трудно намирането на квалифицирани работници от страна на предприемачите в тези райони.

7. Младежка престъпност:

За превенция на престъпността сред младите хора, общината работи в координация с МКБППМН, Детска педагогическа стая, Прокуратура, Отдел "Закрила на детето", училищни ръководства, кметове и кметства.

Обществените възпитатели се занимават индивидуално с малолетни и непълнолетни, нуждаещи се от подкрепа и контрол. Работи се с деца, склонни към противообществени прояви. Провеждат се възпитателни дела на малолетни и непълнолетни, извършили сериозни нарушения. Причините, довели до извършването на противообществени прояви и престъпления от младежи са комплексно обусловени. Основните са младежко увлечение и лекомислие, податливост на влияние в приятелска среда - включително и от вече пълнолетни лица, нередовно посещение на учебни занятия, нездрава семейна среда, ниския жизнен стандарт и безработица, неангажираност и безделие през по-голямата част от денонощието, нарастващата агресия, неглижиране от страна на родителите.

Продължава системната и целенасочената работа на институциите, имащи отношение към младежката престъпност, с цел превенция и оказване на професионална подкрепа на непълнолетни, младежи и на техните семейства. Добрите резултати, свързани с намаляването на детската престъпност, са свързани с превантивната дейност, която осъществява комисията и инспектори от Детска педагогическа стая. Тя се изразява в организирането и провеждането на индивидуални и групови консултации с деца и родители, информационни кампании по превенция на употребата на наркотични вещества, изработване на информационно-образователни материали, посещения в училища, обмен на информация между институциите, свързани с подкрепа на деца.

VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ:

1. Стимулиране на неформалното учене сред младите хора

- Разширяване на възможностите за неформално учене на младите хора чрез публично подпомагане и предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на млади хора за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви; - Популяризиране формите на неформалното учене;

2. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора

- Консултиране на предприемчиви млади хора с цел развитието на собствен бизнес;
- Насърчаване на млади хора с изключителни постижения в областта на иновациите;
- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез отворени европейски програми;
- Привличане на инвеститори с цел осигуряване на работни места;
- Организиране на младежки трудови борси, съвместно с работодатели и други заинтересовани и компетентни страни;
- Създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на младите специалисти в държавната и общинска администрация.

3. Подобряване достъпа до информация и качествени услуги

- Публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа личностното развитие на младите хора, вкл. развитие на жизнени умения;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора;
- Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз;
- Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора.

4. Повишаване на гражданската активност на младите хора

- Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
- Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики на общинско и национално ниво;

5. Развитие на младежкото доброволчество

- Популяризиране и насърчаване на доброволчеството.

6. Насърчаване на здравословния начин на живот

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите;
- Подкрепа на спортни инициативи на младежи.

7. Превенция на социалното включване на млади хора в неравностойно положение

- Популяризиране сред младите хора на целенасочени и качествени социални услуги;

- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение и младежи в риск;

- Провеждане на информационни кампании, относно възможностите за трудова ефективност на хората с увреждания;

8. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

- Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация;

-Осигуряване на достъп до формално и неформално образование, информация и консултиране на младите хора в малките населени места;

-Осигуряване на възможности за икономическа активности професионална реализация.

9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността

- Организиране на информационни кампании;

- Превенция престъпността и насилието в училище;

-Мерки за борба с ранното отпадане в училище;

- Повишаване авторитета на правоохранителните и правораздавателните органи

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

За ефективно реализиране на програмата е изключително важна координацията и взаимодействието между общинска администрация и институциите на територията на общината и извън нея: Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта, Областна администрация, Кметствата на населените места, неправителствени организации, представители на бизнеса, училища, читалища, спортни клубове, младежки организации, синдикални организации.

VIII. ФИНАНСИРАНЕ:

Средствата за реализиране на Плана се осигуряват в рамките на бюджета на общината, средства от проекти и дарения.

IX. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ:

Настоящият общински годишен План за младежта на община Септември за 2026 г. ще бъде публикуван на официалния сайт на Община Септември.

Годишният план е отворен през годината и подлежи на промени и допълнения при постъпване на предложения за младежки дейности.

Приложение 1

ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА ЗА 2026 г.

ДЕЙНОСТИ	***ИНИЦИАТИВИ, КАМПАНИИ***	***ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ***	***ВРЕМЕВИ ПЕРИОД***	***ФИНАНСИРАНЕ***
1. ***Насърчаване на неформалното обучение.***				
1.1. Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности	Създаване на условия и подкрепа на доставчици при предлагане на неформално образование като специфичен подход в и към образованието.	Образователни институции, Културни институции, НПО в обучителни курсове, Община	През годината	Общински бюджет
1.2. Повишаване на качеството на неформално обучение	Организиране семинари за повишаване квалификацията на обучителите.	Образователни институции, Културни институции, НПО в обучителни курсове, Община	През годината	Общински бюджет
2. ***Насърчаване на заетостта и подкрепата на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават***				
2.1.Насърчаване на заетостта на младите хора	Осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда	Образователни институции	През годината	Не е необходимо
2.2. Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават	1. Информационни кампании. 2. Предлагане на посреднически услуги и консултации на предприемчиви млади хора за намиране на работа. 3. Организационно подпомагане на младежи в участие на. – Трудова борса /среща на безработни и работодатели/.	Експерти – Общинска администрация Дирекция „Бюрото по труда“	През годината	Не е необходимо

3. Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора				
3.1. Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора	1. Организиране на кампании за популяризиране на доброволчеството, както и участие на младите хора към доброволчески кампании. - „Да почистим България за един ден”. - Благотворителен Коледна изложба – базар - Участие на младежи от общината в общински, областни и национални турнири	Общинска администрация Читалища ЦПЛР-ДК	През годината	Не е необходимо
3.2. Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво	1. Предоставяне на възможност за работа /стажуване на младите хора в държавната администрация.	Общинска администрация	През годината	Общински бюджет
4. Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб				
4.1. Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението й	1. Обединяване усилията на всички организации, работещи с младите хора, за да се планират съвместни инициативи и да се допълват и разнообразяват дейностите на младите хора.	Здравни работници Общинска администрация Работодатели Читалища ЦПЛР-ДК	През годината	Общински бюджет
5. Свързаност, толерантност и европейска принадлежност				
5.1. Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи.	1. Предоставяне на възможност за активно включване на младежите в дейностите, заложени в Общинския културен календар, Спортния календар, читалищна и клубна дейност и мероприятията им насочени към деца и младежи в неравностойно положение,	Общинска администрация	През годината	Не е необходимо

	рискови групи и др.			
5.2. Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата	1. Социално включване на младите хора в риск и неравностойно положение в младежки кампании и мероприятия.- „Денят на розовата фланелка“	Общинска администрация Училища	През годината	Не е необходимо
6. Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот				
6.1. Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт	1. Изграждане на сътрудничество между здравните специалисти, училища и община при провеждане на кампании за здравословен начин на живот.	Здравни работници Училища Общинска администрация	През годината	Общински бюджет
6.2. Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора	1. Беседи от медицински специалисти. 2. Организиране на лектории за повишаване на сексуалната и здравна култура на младежите от общината. 3.Превенция на ранни бракове.	Медицински специалисти лични лекари МКБППМН, директори на училища и здравни медиатори	През годината	Не е необходимо
7. Насърчаване на културата и творчеството сред младите				
7.1. Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора	1. Реализация на младежки кампании и инициативи в областта на културата	Общинска администрация	През годината	Общински бюджет
7.2. Насърчаване на лични творчески умения	1. Предоставяне възможности за развиване, изявяване на творческия потенциал на изявени деца и младежи, както и финансово подпомагане. - Общински конкурс на тема „Моята родина България“ . - Общински конкурс по повод Деня на хумора на тема „Смей се с нас“ - Общински конкурс по повод Деня на Земята за творби от природни и отпадъчни материали - Общински пленер на тема „Земята – наш дом“	Общинска администрация ЦПЛР – Детски комплекс Училища	През годината	Общински бюджет

7.3. Дефиниране на учебните цели индивидуално в съответствие с глобалната цел „Възпитание на транспортна култура и формиране на умения да се опазим живи на пътя“, като крайни резултати, които трябва да постигнат Вашите ученици.	Изграждате среда за учене по БДП. 1. Провеждане на национална ученическа викторина по безопасност на движението “Да запазим децата на пътя”.	Общинска администрация ЦПЛР – Детски комплекс Училища	През годината	Общински бюджет
7.4. Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия,	Организиране и провеждане на общински и областен кръг от ученическо състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“.	Общинска администрация ЦПЛР – Детски комплекс Училища „Гражданска защита“	През годината	Общински бюджет